Tilźês Keleiwis

(pirma „Naujasis Keleiwis").

„Tilź's Keleiwis", kas Pētnyczią iszdûdams kasztûja ant Bertainio Meto **50 Pen.**
Apstelawimai yra nû bile kokio Posto priimami, arba ir paczoj Drukorijoj
J. Reylânderio bey Sunaus
Tilźéje, Auksztoje Ulycz. 67 (Hohe Str. 67).

Apsakimai,
i Drukoriją Tilźês Keleiwjo suncziami kasztûja po 10 Pen.,
Prisiulymai 15 Pen.,
uź kożną smulkeis Rasztais ispaustą Eilę.
Gromatos dėl Tilźês Keleiwjo patiês iszraszomos tampa
i Tilźę, Fabrikstraße Nr. 13, parterre, nusiunczamos.

Nro. 33. Tilźēje, 19. Augustą **1887.**

Ant 11. Nedēldienês po szwentosês Traicês.

Ewan'. Luk. 18, 9–14.

Jēzus sake keliems, kurie patys tikējos teisus esą ir kitus paniekino, szitą Prilyginimą: Ejo du Źmogu i Baźnyczią melstis, wiens Parizēuszias, o antrasis Muitininkas. Parizēuszias stowēdams teipo meldēsi pats sawyje: Asz dēkawoju Taw, Diewe, kad asz ne n'esmi kaip kiti Źmones, Plēszikai, neteisus, Wencziawonystês Perźengtojei, arba ir kaip szis Muitininkas. Asz pastininkauju du Kartu per Nedēlę ir dûmi Desētines nu wiso to, ką turiu. O Muitininks isz tolo stowēdams ne norējo sawo Akis Dangun pakelti, bet muszdams i sawo Krutinę tare: Diewe, buk man Grieszname jam malonus. Sakau Jums: Szis apteisintas nuējo i sawo Namus pirm ano; nēs kas pasiauksztin, tas bus paźeminamas ir kas pasiźemin, tas bus paauksztinamas.

Koks didis Skirtumas tarp szitû dwiejû Wyrû, kuriudu mums Prilyginime parodomu tampa, matomas yra! Abudu ējo i Diewo Namus, jeib tēnay melstûs, taigi ant wieno ir to patiês Atlikimo; abudu ir gana Prieźastiês ant Maldôs turējo, nēs abudu isz maźû Dienû grieszmu buwo ir Diewo Malonês priwale. Ney wiens nu judwiejû kokio Gyraus prie Diewo negalējo turēti; nēs Diews teisus Sudzia budams ir jû Darbus mēgindams kokio ypatiszko Uźpelnymo prie Źmogaus rasti negalējo, kursai Źmogui butu prirokûtinas buwęs. Tudu Źmogu dabar po wismatancziojo Diewo Akimis stojos ir sawo Maldą praneszę. Wiens nu judwiejû buwo Parizēuszias, Draugas tû Sawteisingujû, kurie per sawo gerûsius Darbus Iszganymą uźsipelnyti dumojo ir kurie dēl to ne menkay per kitus sawo Draugźmones iszsikēle. Tas Parizēuszias todēl ir sziczion Baźnyczioj ne nu Diewo ko melde, bet jam dēkawoti atējo, kad jo Pasielgimas po Diewo Akimis toks tobulas buwęs, kad jis n'esąs toks peiktinas, kaip kiti Źmones, kurie sunkey prieszsawo Wieszpati susigrieszyję piktoj Paskalboj gywenantis. Jis dēkawoja Diewui, kad jis n'esąs Plēszikas, kursai sawo Artimui su Gwoltu jo Naudą atēmęs, jis ir n'esąs sawo Artimą apgawęs ir jam tûmi Neteisybę padaręs; jis ir Wencziawonystę n'esąs perźengęs, taigi nu tuleropû sunkiû Griekû ikisziol walns iszlikęs. Uź toki Apsisaugojimą nu minētujû Nusidējimû beje silpnasis Źmogus sawo Diewui butu galējęs dēkawoti, nēs kad toks Atsilaikyms nu sunkiujû Griekû ir ne koks didis Uźpelnymas yra, tay Źmogus tikt Progôs tur, Diewui dēkawoti, kad per jo Sargybę ir Malonę nu sunkaus Pûlimo apsaugotas pasilikęs. Wisas tas Gyrus, kuri Parizēuszias apie sawę pajuto ir kuri jis po Diewo Akiû drasey isztare, taigi pagal Kristaus Mokslą, kursai daug asztresnio Zokano Pildymo, butent pagal jo widutini Iszsimanymą, praszo, toks menkas te buwo, kad jis po Wieszpatiês Akiû powisam prapûle. Beje, Parizēuszias ney joks Plēsziks nebuwo, ale ar jis ir wisados sawo Artimo Naudą kaip sawo patiês czēdyjęs buwo, tai buwo kits Klausymas, ant kurio jis saw nebuwo Atsiliepimo dawęs. Mes ir galime wieryti, kad jis atwirą, bjaurę Neteisybę nebuwo daręs, kad jis Źmoniems źinomay priesz szesztaji Prisakymą nenusidējęs; ale apie tai jis sawę nebuwo mēginęs, ar Neteisybę matydams ir tą wisados nukreipęs bey Wieźlybystês ir Patogumo Dawadus wisuczēs asztrey pildęs. Koks perkreipts jo Mēginimas buwo, tai galime isz jo paskutinujû Źodziû suprasti, kuriuse jis Diewui dēkawoja, kad jis n'esąs kaip szitas szale jo stowentysis Muitininkas. Tai buwo bjaurus Pasididziawimas; apie sawo Artimą, Baźnyczioj stowenti, iszsidrylo Parizēuszias iszsikelti ir tûmi bēdnaji Muitininką paniekinti. Toki Diewo Szluźma pasiliko isz Tiesôs nûprosna, nēs Diews isz tôs ney jokio Pasimēgimo negalējo turēti.

Koks powisam kitoks Muitininks pasirodo! Jis ne dryso Szwentinyczei artintis, bet isz tolo bestowys pasiliko. Jis negalējo apie sawo gerûsius Darbus pasigirti, nēs jis sawo Griekû Nasztą pajuto. O ir Swiets apie Muitininkus daug Gero nekalbējo, nēs źinoma buwo, kad Muitininkai sawo Urēde newierni buwę ir neteisiu Budu uź Padidinimą sawo Naudôs rupinę. Tą wiską tas biednasis Muitininks sawo Szirdyje pajuto; jis n'iszsidryso Akis i Aukszti pakelti, źinodams, kad nu Źmoniû paniekintas esąs, o kad prie Diewo sunkey nusidējęs. Wisa jo Malda todēl tikt wiens trumpas Dusawimas te buwo, kursai i tus Źodzius susiglaude: „Diewe, buk man Grieszname jam malonus!" Toks Iszsipaźinimas ir Diewo Malonês Praszymas parējo isz wiernôs Szirdiês, o todēl jis ir Pasimēgimo prie Diewo rado. Muitininks pirm Parizēuszio apteisintas i sawo Namus parējo; jo źemoji, pakarnioji Duma Diewui patiko, kadangi ji tikray pajusta buwo. „Diewe, buk man Grieszname jam malonus!" tame Dusawime daug, labay daug sakyta buwo. Wisa ta sunkioji Naszta, kuri ant Grieszmojo gulējo, wisas Paniekinimas po Swieto Akiû, Pajutimas patiês Newertybês, wiską geray apdumojus, tikt tokiam Dusawimui Ruimôs bepaliekta. Diews ale ir tokę trumpą Maldą geray supranta, kad ji tikt isz wiernôs Szirdiês pareina. T'esie todēl mums wisados Paweikslas anû dwiejû Wyrû po Akiû, kad Maldoj Wieszpaczui artinamēs, kursai ne ant Lupû daboja, bet i Źmogaus Szirdi źiur; o jey mes Kartais ir ne wiską Źodzeis Maldoje isztarti galime, tay Malda tikt Apteisinimą ras, jey Szirdis wiską wiernay pajutusi buwo, ką ji Wieszpaczui Maldoje praneszti norējo.

Kas paskutiname Czēse Swiete nusidawe.

Isz Wokietijôs.

Berlyne, 8. Aug. Daug apsznekētasis Susiējimas musû Ciecoraus Gasteino Miestelyj su Estereikiû Ciecorumi dabar jau pro Szalę yra, ir teip Berlyne, kaip ir Wyne didis Dźaugsmas isz to Szirdingumo pasidare, kursai prie Susiējimo buwo matomas. Ciecorus Francas Jozēpas tûjau po pirmojo Susimatymo Maudymo-Paloczìuje wieną Depeszę apie palaimingaji Parkeliawimą bey apie szaunuji Sweikatôs Pasilaikymą Ciecoraus Wiliumo Ciecorēnei Elzbētai parsiunte. Minētini yra tie Źodźei, kureis Waldonudu po pirmojo Pasisweikinimo priesz wiens antrą iszsitare. Ciecorus Wiliums sake: „Tu ne busi mislyjęs, manę dar Kartą czionay pamatyti", ant ko Ciecorus Francas Jozēpas Ciecoraus Wiliumo deszinaję Ranką sugrēbe ir szirdingu Balsu sake: Tu ant to gali pasitikēti, kad asz apie szitą Wēlsusimatymą isz

Szirdies dziaugiůs." Ant Czesnies buwo abudu Waldonu, kaip ir aukszcziausieji prie Palydējimo priklausantieji Urēdininkai susiēję. Labay szirdingu Budu abu Waldonu ir Wakare pirm Atsiskyrimo atsisweikino, sakydamu: „Rytoj wēl susimatysiwa!" Nedēldienēj, Pētů Laike, ant Zēg. 12, Ciecorus Francas Jozēpas Ciecoru Wiliumą Maudymo Palocziuje aplanke, jeib nu jo atsisweikintu. Abu Waldonu kūne puse Adynōs prie wiens antro pasiliko, tada Ciecorus Wiliums sawo atsiskyrantyji Prietelių iki Namů Angōs palydējo. Szicziou jůdu wiens antrą apsikabino ir pabucziawo, tada Ciecorus Francas Jozēpas, palydētas nu Sztatthalterio Growo Thun, Princo Reuss bey wisů wokiszkujů Lydētojů Trepimis żemyn nukope, ant kuriů daug prakilnių, aukstů Personů dēley Atsisweikinimo buwo pasistojusiů. Kaip potam Ciecorus Francas Jozēpas i prie Maudymo-Palocziaus stowentyji Kelionēs Wežimą ilipo, pasirode Ciecorus Wiliums wirszuy ant Balkuno ir žiurējo atsiskirancziam ciecoriszkam Prietelui paskuy, ikikol Wežims jam isz Akiů buwo prapůlęs.

— Wienamę paties Ranka raszytame Raszte Ciecoraus Wiliumo, kuri prusiszkasis Pasiuntinis von Szlözer Popiežui ant jo Kunigo-Jubiläumo-Szwentēs idawe, buwo didis Pasimēgimas apie tai isztartas, kad Ciecorus bey Popiežus dar sawo Amžyje bažnytiszkaji Pakaju attaisyti istengusiu. Popiežus ant szito Palaimōs Nuwelyjimo weikey teipjau sawo paties Ranka raszytoj Gromatoj atsiliepe, kurioj jis sawo giley pajustą Dēkawonę isztara ir Ciecoraus Dumai powisam pritara.

— Apie Karaluno Sweikatą wiens Ilekoriszkas Laikrasztis isz Londonēs raszo, kad Gruntas iszioliszkojo nupjautojo Iszaugimo Kakle wēl mažumą esąs pasikēlęs; bēt to Drs. Mackenzie Utarninke elektriszką Apszwietimą laikęs ir su Perjēszkojimu labay pakajings buwęs; szeip Kaklas Widuje niekubudu n'esąs piktesnis pastojęs. Wisotinasis Karaluno Sweikatōs Pasilaikymas yra labay szaunus, o ir Balsas labay gers. Karalunas, kursai ant paties Operaciono i Londoni nukeliawęs buwo, po to wēl i Cowes atgalsugryžo.

— Gendrolus Grows Blumenthal wakar nu sawo Urlaupo wēl i Magdeburki sugryžo, kur szendien Pribuwime daugel aukstů Gendroliů, Growo Stolberg i. t. t. minētoji Jubiläumo-Szwente jo Istojimo i Službą szwencziama tape. Karalunas pobraug su labay szirdingay raszytu Rasztu sawo Abrożą, Mandieroj Karalēnēs Kirasierů, isz Brongies lietą, atsiunte. Princas Wiliums teipjau sawo Abrożą prisiusdino, nu kurio ale ikiszioi dar tikt gipsinis Pawyzdis gatawas tiera pastojęs. Oficyrai, Liekorei bey Urēdininkai 4. Armekuro atsiunte Jubilarui labay puikę Moilawonę, nu Profesoriaus Bleibtreu moilawotą.

— Laikrasztis „Post" kreipjasi priesz tay, kad Prancuzai polytiszkaji Padorumo-Pajutimą esantis prapulde. Didis Skaitlus prancuziszků Ceitungů apie Katkowo Smerti bekalbant wisokius Apkaltinimus iszszauke, pagal kurius Wadai wokiszkosēs Polytikōs per sawo Nemesztą warancziųs Rūdů Maiszytojus ir Rażbaininkus paženklinti tape. Prie szitů Apkaltinimů mes tikt norime paminēti, kad wisoj Prancuzijoj ir neygi wiens Balsas niera pasikēlęs, kursai tokiam abelnam Sudirgimui butu priesztarawęs. Isz to galime numanyti, kaip labay Neprietelyste priesz Wokieczius tēnay isiszaknyjusi yra.

— 9. Aug. Isz Gasteino yra raszoma: Kiek dabar jau popirma sakyti galime, szimet Wieszpaties Ciecoraus Užsilaikymas Gasteine ant Sweikatōs to auksztojo Pono toki gerą Prowyjimą yra turējęs, kaip szeip retay tikt teuusidawe. Ne menkay prie to ir labay szaunioji Pagada pagelbējo. Ciecorus ypaczey pastutiniose Dienose daug Kartů ant Szpacierōs iszējo bey iszwažiawo. Nesenęy jis ant Prasidżiugimo aplinkuy Pasiwaikszcziojanczujů wežamoj Krasēj ant teip wadinamojo Erz-Ercikio-Jono-Kelio iki wienōs naujey pabudawotōs Gaspadōs nusiwežti dawe. Pakelyj jis wieną senę Ziuponę sutiko, kuri teipjau Krasēj wežama buwo. Ciecorus ję meilingay ikalbino ir apgailējo, kad jůdu ant geray taisytojo Kelio pēsczioms eiti neb' istengancziu. Ciecorus prie sawo Pasiwažinējimů su didziu Atylumu ant wisako padaboja, kas Gasteine naujey yra itaisyta ir atkartotinay Darbą Miestelio Wyriausybēs bey Maudymo Užweizdů pagira.

— Apie Atsiskyrimą susiwienyjusiů Waldonů Gasteine wiena Berlyniszka Ceitunga dar kelis minētinius Praneszimus pargabena. Po atkartoto Apsikabinimo bey Atsibucziawimo abudu Waldonu dēley gilaus Perēmimo teip labay sujudintu buwo, kad per kelis Miniutus ney wiens Zodi isztarti negalējo. Galiausey sake Ciecorus Francas Jozēpas su apsiaszarawusiomis Akimis ir szirdingu Balsu: „Diews Tawę te apsergēja!" Tada Ciecorus Wiliums su drebancziu Balsu sake: „Jey Dēwui pamēgtu, ant Wēlsusimatymo!" Greitay ir szirdingay atsiliepe Ciecorus Francas Jozēpas: „Beje, tikray, tikray!" Dar Kartą abudu perimtu tape ir wiens antrą apsikabino, paskůji Kartą atsibucziůdamu. Kaip potam dar Ciecorus Wiliums Ciecoru Francą Jozēpą i Palocziaus Priangę palydēti norējo, priszauke jam paskuy Minētasis: „Asz meldziu Tawę, Wiliume, pasilik atgal!" Tay potam „Su Diewu! bey „Adieu!" wiens antram prisiszaukus, nużenge Ciecorus Francas Jozēpas Trepimis żemyn, arty Stowentieji gawo matyti, kad jo Akys raudonos buwo pastojusios.

— 10. Aug. Mokytojis Kuck, kursai prie wienōs Szuilēs Miestelyj Elsfleth pas Upę Weser pristatytas yra ir kursai sz Wasarą sawo Atlaikōs Czēsą Maskolijoj praleisti norējo, tēnay kaip Spions suimtas tape.

— 12. Aug. Wieszpats Ciecorus yra Pētnyczioj ant Zēg. 10 geriausoj Sweikatoj i Babelsberki parkeliawęs. Drewitce, kur jis Gelżkeli prastojo, tape jis nu Princo bey Princesēs Wilhelm, Princo Leopoldo, Ercikio Günther nu Szlēzwikio ir kitů aukstů Ponů sulauktas. Skaitlingay susiējusieji Žmonēs pasweikino Ciecoru su Pagiedojimu Nacionalhymnēs bey su Atgabenimu Kwietků Půksztů. Prie Parkeliawimo i Babelsberki tape Ciecorus nu Princesēs Friedrich Karl, nu Princo Aleksandro bey Wyriausybjů Wieteninků pasweikintas.

— 13. Aug. Kunigaikasztis Bismarckis szendien ankstj ant Zēg. 10 i Kissingius iszkeliawo.

Pozuse, 9. Aug. Kaip Kultaus-Ministeris paskůji Kartą per Pozů bey wakarinę Prusů Prowincą praējusame Junyjaus Mēnesyj keliawo, tape jam Praneszimas apie nekurę lenkiszkaję Marcinkowskio-Draugystę důdamas, kuri jau Mete 1840 yra gruntawota ir nu tůkart iki szendien Tukstantiems jaunů Lenků isz Pozů, wakarinių Prusů bey wirszůjōs Szlezingēs ziems beszstudierůjant, Paszalpōs yra suteikusi, koktai Draugystē ir geray galējo, kadangi ji labay bagota yra. Dabar Negierunga Pinigů renka, jeib tai Draugystei prieszais stotis galētu, o neb' ilgay truks, tay ta Draugyste ir powisam užbrausta taps.

Göttinginse, 6. Aug. Karaliszkoji Aukstybe, Princas Albrekts yra szi wakar trumpay pirm Zēg. 8 szczion parkeliawęs, jeib kaip iszkiliszkasis Garbēs Wyresnysis (Rektor magnificentissimus) 150-metinei Jubiläumo-Szwentei sziczion esanczios Uniwersitetōs pributu. Isai tape ant Gelžkelbwario nu Kultaus Ministerio v. Gossler, Oberprēzidento von Leipciger bey aukszcziausių Wieteninků Miesto bey Zalnierystēs Wyriausybių paswaikintas. Miestas wisur labay slownay iszpůsztas yra.

Metce, 7. Aug. Szi wakar ant Zēg. 6 ant szczion esanczujů Zalnierių Kapů Iszwentinimas to Paminklo nusidawe, kuri szio Miesto Kareiwjů bey Turneriů Draugystēs tiems 283 wokiszkiems Zalnieriems- pastate, kurie Mete 1870 Kowose aplink Metc Smerti gawo, ir ant Zalnierių Kapů palaidoti tape. Wisi Draugsanarei Zalnierstēs bey Miesto Wyriausybjů tai Szwentei pribuwo.

Isz Estereikijōs bey Ungarů.

Wyne, 10. Aug. „Bulgariszkasis Drasumo-Darbs" — yra tas wisur wartojamasis Zodis, kursai Ceitungose wisů Zemių apie Iszkeliawimą Princo Ferdinando i Bulgariją skaitomas yra. Kaip misžlytis galime ypaczey Maskolei apie szitą Iszkeliawimą dywyjas. Ceitunga „Journal de Petersbourg" sziteipo raszo: „Mes buwome Kelionę Koburkio Princo Ferdinando i Bulgariją jau tůkart kaip Drasumo-Darbą paženklinę, kaip nu tōs pirmaji Kartą tebuwo kalbama, ir mes szitą sawo Dumą dabar tikt atkartoti tegalime. Princas iszgulbe, kaip jis bulgariszkaji Deputacioną priēme, pirmutiniůsius reikalingiausiůsius Iszsiderējimus, po kureis wienat jis sawo Skyrimui tegalēsęs sekti, teip aiszkey, kad sziczion per Wirszų butu, dar Kartą ant tujů nurodyti. Dabar tikt tegalime nusistebēti ir pati Princą apgailēti, kad jis tus Iszsiderējimus teip weikey užmirszęs yra. Maskolija pagal musů Dumą dēley szito Užmirszimo wisů Teisybēs Iszsiderējimů bey wisokių Padabojimů apie Skyrimą, kurio Teisingumui ji niekados niera prisipažinusi, kitoki Dawadą negal pasidaryti, kaip kad ji ikiszioi turējo. Kas ant kitů didziujů Europōs Macių bey ypaczey ant Turkijōs pareina, tay Neteisingumas apie Princo Prasidējimą teip aiszkey yra matomas, kad ney wiena tů Regierungů su tům negalēs pakajinga buti. Mums todēl rodos, kaip kad ta Kelione, ant kuriōs Princas patlab yra pasidawęs, apgailētinas Prasidējimas yra, kaip koktai naujesniuse Nusidawimuse Bulgarijōs jau tankey patyrēme. Ikiszioi tas Dalyks ney jokiu Budu nebigal buti isz Paiků iszkliudomas, bet reikia ant tolesnių Atsitikimů szitoj sunkey mēgintoj Zemēj palaukti." Per szitus Iszsitarimus pilnay gauname numanyti, kaip Maskolija priesz Princo Ferdinando Darbą stow. Isz Estereikių bey Ungarů Dien isz Dienōs Zines pareina, kurios su didziu Dabotingumu iszgulbo, kad su Kelione Princo Ferdinando Estereikija nieką Darbo neturenti. Kaip Princas bey jo Palydētojis isz estereikiszkosēs Armijōs paleistu tape, yra dabar ir Princo Sekretiers sawo Paleidimą gawęs. Apie paskutinyji Atsitikimą praneszą wiena Wyneriů Ceitunga sziteipo: Kaip užwakar Wakare Gelžkelkeliu su pangzionierůtoju Majuru Laaba, kursai per ilgoką Czēsą Princo Sekretieru buwo, bey wiena Dalimi Princo Tarnů ant Gelžkeldwario Miesto Temesvar parkeliawo, pasirode ant Gelžkeldwario wyriausis Komandiers 7. Armēkuro su dum Oficyrum, kursai

Laaba papraße, kad tůjau po Paprašymu apie Paleidimą iß Oficyrû Stono pasirašytu arba i Wyną atgalsugryßtu. Laaba pasiraße tůjau be jokio Prießtarawimo po jam padētoju gatawoju Raßtu, kuriame Paleidimo Paprašymas stowējo. Ant to Obersts atsiliepe: „Aß dēkawoju Jums, kad mums Paines nepadarēte.“

Iß Englanto.

Edinburg, 10. Aug. Wokißkasis Karalunas wakar anksty ßiczion parkeliawo ir po Pētû Paloczių bey Nacionalgalerįją, kaip ir kelis kitus atwirus Butus aplanke.

Iß Szwēdû bey Norwēgiû.

Stockholm, 9. Aug. Wokißkasis ßiczion esantysis Pasiuntinis Grows von Pfuel, kursai dēley per didzio Saulēs Įkaitinimo buwo apsirgęs, dabar jau geryn eina.

Iß Maskolijôs.

Petersburkyj, 9. Aug. Maskoliû Ciecorus yra Naßlei pasimirusiojo Katkowo Apgailējimo-Depeßę prisiuntęs, kuri ßiteipo rašyta yra: „Podraugey su wisais tikraiseis Maskoleis apgailiu aß ßirdingay Jusû bey musû Patrotką. Macnusis Balsas Jusû Wyro, iß kurio stipri Tēwißkēs Meile kalbējo, imane ir Czēsuse Wargû Maskolius ant jû Meilēs i sawo Tēwißkę, ant Susilaikymo prie wiens antro bey ant protingo Pasielgimo paraginti. Maskolija, kaip ir mes patys jo Szlužmôs n'ußmirßime ir todēl mes su Jumis susidraugawojame Maldoje už Pakaju jo Dußei.“ Szita Katkowo Naßlei rašytoji Depeße, kaip „Kölnißkoji Ceitunga“ kad ißtara kaip ypatißkay swarbus Atsitikimas gal laikomas buti, ji wisur Priezastiēs ant Apsidumojimo dûda ir tarp tikrujû Maskoliû su didziu Dziaugsmu pasweikinta tampa. Maskoliû Ciecorus su ßitoj Depeßēj ißreikßtoju Dawadu po Akims wisôs Eyropôs ant Katkowo Partijôs Pusēs statosi ir koznam, kurs ne Katkowo Partijei priklauso, tiesog sako, kad tikras Maskolus n'esąs, kaip toktai iß Depeßēs Pradziôs aißku suprantama yra. Wisur dumojama, kad tokeis Zodzeis ypaczey laukiejû Dalykû Ministeris, Pons von Giers, troptytas esąs. Depeße yra nu Ciecoraus patiēs sustatyta tapusi.

— Katkows yra labay daug su Plunksna užsipelnes. Jis apie kokius 700,000 Rubliû atgalpaliko, kurie tarp 14 Arwû bus ißdalyjami.

— Ceitunga „Journal de Petersburg“ prießtarauja Pranešimui pracuzißkosēs Ceitungos „Temps“ pagal kuri Direktoris Zalnierystēs Szuilēs Petersburkyj Wokietiją wienoj sawo Kalboj užgawęs ir paskuy Minētoji Direkterio Atstatymo praßydama ney jokio twirto Atsiliepimo negawusi. Wisas tas Atsitikimas esąs pramanytas.

Moskawoj, 7. Aug. Katkowo Palaidojimas wakar po didziu Prisidraugawojimu ßio Miesto Gywwtojinikû bey daugel swetimû Deputacionû nusidawe. Su Wainikais bagotingay ißpûßtasis Grabas tape i Kapus nunugabentas. Pas Dûbę tape teipojau bide Daugybe Wainikû padēta. Daugel Kalbētojû pas Dûbę Kalbas laike. Lawono Įßegnojimui pribumo ir Pamokslo-Ministeris Deljanow bey Moskawôs Gendrolguwerniers, Kunigaikßtis Dolgorukow.

— [Kas Katkows Lenkams buwo.] Paryze gywenantieji lenkißkieji Zocialistai wienoj Ceitungoj atwirą Apsakymą ißleido, kuroj jie sawo Apmaudą apie tay ißreißkia, kad republikonißki Ceitungû Naßlei „wisokeis Paklanais papildytą Depeße“ bey Wainiką ant Katkowo Palaidojimo i Mskawą nusiunte. Potam jie papasakoja, kas ir koks Katkows buwo: aziatißkasis Persekinētojis eyropēißkosēs Kulturôs, Lenkû Budelis i. t. t. Tokiai ypaczey tie turentis ißitēmyti, kurie Prancuzijoj dēley Katkowo Smertiēs Gailesti prabedantis pajusti.

Iß Serbijôs.

Karalus Milans iß Serbijôs Nedēldienēj su sawo Sunumi, Waldziôs Pasekēju Aleksandru Mieste Pest užsilaike ir potam iß ten i Tatra-Füred nukeliawo. 17. ß. M. Karalus wēl i Miestą Pest sugryßęs, tenay su Kara- Karalēne Natalie susitropyjęs ir su je podraug i Wyną kelausęs, iß kur Karalēne su Karalunu i Badus, o Karalus i Gleichenberg pasidůsentis. Sekancziame Rudenyj pareis tada Karalēne su Karalunu ant keliû Metû ilgo Užsilaikymo i Wokietiję, kur Karaluno Užauginimas po ypatißku Karalēnēs Uždabojimu nusidůs.

Iß Bulgarijôs.

Widdin, 12. Aug. Princas Ferdinands nu Koburkio ant Zēg. 6 Wakare ßiczion parkeliawo, kaip jis Rytmetyj ant Zēgoriaus 5½ Orsową prastojęs buwo. Ant Zēg. 1 jis su bulgarißkoju Kunigaikßczio Szieplu ant Donawôs susitiko, ant kurio Waldonystēs Wietenińkai, Ministerei bey daugel Oficyrû Princą pasweikino. Stambulows perskaite Pasweikinimo-Kalbą, kurioj jis Kunigaikßti Zemēs Zmoniû bey Waisko Wardan sweikino ir už tay sawo Dēkawonę ißtare, kad jisai tokiame sunkiame Czēse Fonę, Garbę bey Walnumą Bulgarijôs i sawo Rankas paēmęs. Mieste Widdin tape Princas nu nu Prāfekto, Komandanto bey Ercbißowo sulauktas ir nu susiējusiû Zmoniû Pulkû su didziu Dziaugsmu pasweikintas. Ant Ercbißowo Įkalbinimo Princas atsiliepe, kad jis kaip wienu Balsu nu Bulgarijôs Zemēs Wietenińkû pastirtas Kunigaikßtis per sawo ßwentą Pareigą laikąs, weikey i sawo naujeję Tēwißkę istoti; jis jei wisą sawo Gywasti pawieryjąs. Jis dēkawojas už ißrodytaji Wiernumą ir rokůjąs ant Zmoniû Pagalbôs prie sawo Pastprocewojimû už palaimingą Zemēs Tarpimą. Princas apžwalge potam sustatytaji Bataljoną ir pasidawe tada ant Rotužēs, kur jis wieną Deputacioną priēme. Po to jis ant Szieplo atgalsugryžo.

Iß Grykû Zemēs.

Atēne, 11. Aug. Puikiosēs Egliû Gires pas Pentelikon yra per didzę Ugni, kuri keles Dienas ilgay pateko ir tikt wakar tiera apwaliota tapusi, kûne powisam ißpustytos tapusios.

Iß Amērikôs.

New-York, 12. Aug. Per wieną nepalaimingą Atsitikimą, kursai wienam Geležkelrukiui per Niagarôs Sriowę bewažiůjant atsitiko, pradējo Tiltas degti. Wisas Trukis i Upę žemyn nuwirto. Įkißiol yra 70 Lawonû atrasta. Skaitlus Negywujû bey Suronytujû yra kaip labay bidis priimamas.

— Wilfords Waodruff, po Smertiēs Brigham Joung'o naujysis Prēzidents Mormonû Apaßtalû yra Paliepimą ißleidęs, kuriame apsakoma yra, kad Apaßtalai Bažnyczios Waldymą užtēmę esantis. Waodruffs yra 80 Metû sens, menkay aißkiôs Įßmintiēs. Kaip jis dēley Daugmoterystēs i Apkaltinimą parējo, jis ßalin yra pabēgęs ir Swiete ikißiol aplinkuy bastos.

— 13. Aug. Skaitlus prie Geležkelio Nepalaimôs pas Bloomington Nužuwusujû pagal ikßiolißkůsius Pajießkojimus ant 155 pareina; iß tikro jis ale dar didesnis bus. Daugel Negywiesiems bey Suronytiesiems buwo drauge imtieji Wertybēs Dalykai powisam arba ir tikt iß Daliēs ßalinpaplēßti. Dēl to dabar ßiczion ta Dumą pasidare, kad Nepalaima ne iß Netyczios, bet tyczomis per Piktadējû Rankas yra nusidawusi.

Szwiežiausiosios Zines.

Berlyne, 16. Augustą. Ciecorēne yra wakar po Pētû trumpay po Zēgoriaus 3 i Miestą Eisenach parkeliawusi ir weikey po to su Zaksû Diderickiu, kursai jei iki Bebra prießais atkeliawęs buwo, i Paloczių Wilhelmsthal pasidawusi. Wießpatiene Ciecorēne nu susiējusiû Zmoniû ant Geležkeldwario bey Ulycziose su didziu Rykawimu pasweikinta tape.

Turgaus Preke

nu 13. Augustą 1887.

		Tilžēje M.	₰	M.	₰		Klaipēdoj M.	₰	M.	₰
Kwēczei	100 Swarû arba 50 Kilogramû	7	50	7	80	už naująji Szēpeli	6	—	6	50
Rugei		5	—	5	30		4	50	5	—
Miežei		4	80	5	—		3	73	4	25
Awižos		4	20	4	50		2	60	2	80
Žirnei, balt.		5	50	6	—		6	—	6	50
„ rain.		7	50	8	50		6	50	7	—
Ropučes		2	90	3	30		2	—	2	40
Kiaußei ant Kapôs . . .		2	50	—	—		2	60	—	—
Swiestas	už Swarą	—	80	—	90		—	80	—	90
Kiauliena		—	50	—	60		—	50	—	60
Jautiena, geriausoji		—	35	—	50		—	60	—	75
Werßiēna		—	35	—	45		—	30	—	50
Awiena		—	35	—	40		—	40	—	50
Sziens	už Centneri	2	—	3	—		2	—	2	50
Szaudai		—	—	—	—		1	75	2	—
Szaudai už Kapą		21	—	24	—		—	—	—	—
Sēmenei už nauj. Sziep.		—	—	—	—		—	—	—	—
Timotai už Centneri . .		15	—	18	—		—	—	—	—
Krußtēne, prasta	už 2 Swarą	—	34	—	—		—	—	—	—
Awižû Krûpai		—	44	—	—		—	—	—	—
Linai už Centneri		—	—	—	—		28	—	—	—
Malka, minkßta		—	—	—	—		40	—	44	—
Malka, kieta		—	—		—		44	—	46	—

Turgaus Prekes Karaliaucziuje

nu 17. Augustą.

Už po 100 Swarus Szieno 2 Mk. — Pen. iki 2 Mk. 50 Pen., Szaudû 1 Mk. 33 Pen. iki 1 Mk. 59 Pen., Kwiecziû 7 Mk. 80 Pen. iki 8 Mk. 50 Pen., Rugiû 4 Mk. 25 Pen. iki 5 Mk. 13 Pen., didziujû Mieziû —Mk. — Pen. iki —Mk. — Pen., mažujû Mieziû — Mk. — Pen. iki — Mk. — Pen., Awižû — Mrk. — Pen. iki 5 Mrk. 60 Pen., rainû Zirnû 6 Mk. 50 Pen. iki 7 Mk. 60 Pen., baltû Zirnû 5 Mk. 30 Pen. iki 6 Mk. 70 Pen., už naujaji Szēpeli Ropucziû 2 Mk. — Pen. iki 3 Mk. — Pen., už Swarą Jautienôs 40 iki 60 Pen., Kiaulienôs 50 iki 60 Pen., Awienôs 40 iki 50 Pen., Werßienôs 30 iki 65 Pen., Swiesto — Mk. 90 Pen. iki 1 Mk. 10 Pen. už 15 Kiaußus — Mk. 60 Pen. iki — Mk. 75 Pen

Berlyno Prekiû-Depeße.

Rublis Popieriaus-Piningusę ant 100 Rbl. . . . . . . 178 Mk. 75 Pf.

Malkôs-Pardawimo Termynai

nu 22. iki 28. Augustą 1887.

23. Aug. ant Zēg. 10: Krutinuse prie Andrea, Oberf. Krutinnen.

Pasiuntinystēs Wyskups **Drs. Merenskis** sekancziose Wietose kalbēs: Szwentą Dieną 28. Aug. **Klaipēdoj**, Zemininkû Bažnyczioj, ant Zēg. 9 Wokiecziems, ant 11 Lietuwininkams; po Pētû ant 6 Zēg. prie Br. **Kwaukēs-Begēdzinse** (prie Sztaciono Wilkieten); Panedelyj, 29. Aug. **Rusnēs Bažnyczioj** ant Zēg. 10 Wokiecz., ant 12 Lietuwinink.; Utarninke, 30. Aug., ant 11 Zēg. **Dowiliû Bažnyczioje** abejiems; ant 5 Zēg. po Pētû prie Br. **Makio-Marguse**; Seredoj, 31. Augustą, ant 7 Zēg. Ryte prie Br. **Lankuczio-Budriken Jon** ir po Pētû ant Zēg. 2 **Paßießuse** prie Br. **Butkeraiczio**. Kadangi Drs. Merenskis Pētnyczioj ir Subatoj Priezasczių dēley negal ßiczion buti, todēl tû dwiejû Dienû Surinkimus reikējo ant kitû Dienû paskirti. Wießpats te žegnoja jo Apsilankymą.

Apsakimai.

Kalendros geriktißkujû Ukiû Pardawimû

Nedēlei nu 22. iki 28. Augustą.

	Didumas. ha.	a.	□m.	Gruntßteyres Reinertrags.	Trobu Steyres Naudojimo=Werthbe. Mark.
22. Aug., pirm Pētû ant Zēgoriaus 10, prie Szilokarcziamôs Amtsgeriktês, St. 10, Grundstukis Schillwen No. 5 Gaspadoraus Martino Wittkuhn	3	23	—	4,07 Dol.	24
26. Aug., pirm Pētû ant Zēg. 8½, prie Szilokarcziamôs Amtsgeriktês, St. 10, Grundstukei:					
Tattamischken № 41	0	24	—	—	—
do. № 91 . . . . . Gaspadoraus Augusto Mähring.	1	75	40	6,65 Dol.	—
26. Aug., pirm Pētû ant Zēg. 10, prie Klaipēdôs Amtsgeriktês, St. 5, Grundstukis Klaipēdoj, Rosenstr. № 3, pasimirusojo Bäckerio Mistro Gustav Ad. Bluhm	—	—	—	—	1339

Pridelka prie № 33 „Tilzes Keleiwio“.

Tilżėje, 19. Augustą.

Iß Lietuwôs bey abiejů Prusů Prowincû.

Tilżėje, 5. Aug. [Kaip Kalinei tur buti ikalbinami] Wokieczei kożną Swetimąji su „Jus“ ikalbina, koktai dabar jau ir tulasis Lietuwininkû Skaitlus daro. Pagal Padawadyjimą nu 16. Merco 1881 tur wisi Cuktużes bey su birgelißkosês Garbês Prapuldymu pakorawotieji Kalinei su „Tu,“ wisi kiti Kalinei ale su „Jus“ ikalbinami buti.

— 9. Aug. Dėley Isilauzimo i musů Sudziôs Kalėjimą isodintasis Wagis Markewicze, kursai aut keliů Metů Cuktużės prasudytas yra ir dar wieną użpeluyta Korawonę sulaukti turėjo, praėjusoj Naktyj iß Kalėjimo ißsilauże. Jisai buwo wieną gelżini Stiebą prie Lango sawo Stubôs perpjowęs, potam apie Gelżiės Stiebą wieną Sztrikį dwilinkay aprißęs, teip kad Galu to Sztrikio żemyn kabėjo, o tada jis nu wienôs Tożės iki Lango kitôs żemesniôs Tożės nusileido, perkůpe Kalėjimo aukßtąję Muro Tworą ir pasprudo ßalin.

— 13. Aug. Pėtnyczioj parkeliawo ßiczion wiens su Darżowimis i. t. apkrautas Laiwas ir norėjo czion prie Kraßto prieiti Netoly Krantôs ale jis prie wienôs ißmestôs Inkaro Kėdės użkluwo ir apwirto. Du Wyru, kurudu Laiwe sedėjo, kaip ir Darżowes i Upe ißpůle. Wiens nu tů dwiejů Wyrů nusitwėre Inkaro-Kėdę, antrasis prie apwirtusiojo Laiwo prisikibęs laikęs, ir teip abudu nu Skendimo ißsigelbėjo. Laiwe buwusioses Darżowes ale kůne wisos Wandeny prapůle, tikt Germules, kurios dar Lapus turėjo, paliko aut Wandens be pludurůjanczios. Tůdu Wyru kuriudum ta Nauda priklause, ne menką Ißkadą iß ßito nepalaimingo Atsitikimo tur.

Ragainėj, 12. Aug. Lawonas Szwartnortėj pasimirusojo Pono Wyskupo Szraderio wakar po Pėtů i Kapus ißlydėtas tape. 68 tame Mete sawo Amżiaus jis pagal Diewo n'ißmierůjamą Rodą ne tikt iß Tarpo sawo Namißkiů, bet ir iß Parapijôs bey tosės Wieteninků, kaip ir iß Bażnyczrotės Tarpo atskirtas tape. Po Pėtů Palaidojimo-Szwente aut Zęg. 2 su Pagiedojimu Giesmės: „Kaipweik aß sawo Amżio Galą“ nu Parapijôs Mokytojů pradėta tape. Po to laike Pons Kunigs Hirß iß Budwėcziů giley sujudinanczę Lawonmißę, kurei jis Zodzius 23. Psalmo: „Wießpats yra mano Ganytojis“ ißsiskyręs buwo. Iß Gedėjimo Namů tape potam Lawonas nu Parapijôs Mokytojů i Bażnyczią nuneßtas, Lawono Trukiui seke Ragainės Kreizo Kunigai bey Landrots. Labay pristikimßusioj Bażnyczioj pasklambėjo pirma kelios daugbalsines Giesmes, tada Pons Kunigs Laudyns iß Ziliů, Pons Kunigs Werneris iß Jurgaicziů bey Pons Sėminarijôs Direkteris Tobias Nabaßtininko atgalpasilikusiesiems Namißkiems bey Parapijonams Palinksminojimo Zodzius kalbėjo. Pons Kunigs Hammer iß Ragainės laike lietuwißkąję Lawonmißę ir ant Użbaigôs Wardan Bażnyczrotės ir Parapijôs Wieteninků Ißkeliawusiamjam Dėkawonę uż tą sawę i Apierą pasidůdanczeję Meilę ißtare, su kure Nabaßtininks jů Tarpe buwo dirbęs. Trukis, kursai Lawono-Weżimui i Kapus seke, iß daug Tukstanczių pasidare, nės Zmones ßlektosės Pagadôs n'atbodami iß arty bey toly susiėjo, jeib sawo mylimąji Dußių Rupintoji i Kapus palydėtu. Kaip Grabas i Důbę nuleistas buwo, laike Pons Kunigs Stein iß Smaleninkų Důbės Mißę ir tada kożnas nu atėjusujů Ponů Kunigů trumpą Perkßmeli użmigusiamjam Prietelui i Důbę pastuy prißauke. Nabaßtininks yra 41 Metą Urėde buwęs, popirma Kretingoj kaip Precenteris ir Mokytojis, po to kaip antras, o paskiaus kaip pirmasis Kunigs Rusnėj. Musů Mieste jis kůne dwideßimt Metů Dußių Rupintojo Urėdą pilnawojo ir prie aukßtů bey żemů, bėdnů bey bagotů Parapijonů per sawo Meilę pasiliektanti perżegnotą Atsiminimą laimėjo. Te ilsis jo Kaulelei Pakajuje!

— Pirm neilgo Czėso pasimire ßiczion Mokytoje Paulyne Drôse iß Ragainės, kuri per ilgus Metus ßiczion Zegnonėje buwo dirbusi; jôs dėkingoses Szuilokes jei labay puiku iß Marmoro taisytą Paminklą, kursai Grożybe Ragainės Kapů yra pastojęs, pastatydino. — Pasekėjas Pono Szraderio Wyskupo Urėde Ragainėj ßi Syki ne nu Parapijôs, bet nu karalißkosės Regierungôs bus skiramas.

Jons negaliejo gyws buti.

Wiens sens, ale dar wis kasdien atsitartojas Nusidawimelis nu Justus Möser i lietuwißką Kalbą perstatytas nu R.

„Ar Tu Wartů Naßtininkui esi sakęs, Jonai, kad jis kitą Syki sawo puse użmigusęses Akis geriaus atwertu ir tus Melus, kurie po nůprosnu Wartojimo Diewo Wardo i Swietą yra ißplatinami — aß tůmi Kupcziů Fraktės Gromatas noriu pażenklinti — ne powisam aklu Budu per Tiesą laikytu?“

„Beje, Pons Karo-Rote; ale Zmones juk ir tur gywi buti ir pagal pażastamąji Priezodi — — —“

„Ney joki „Ale“, mano miels Zmogau, tay aß saw ißsipraßau; o dar menkiaus Priezodziů, jey tie ir iß Tawo apßtempeliůtujů ABC-Knygů butu kilę. Aß jů dar baugiaus negallu kesti kaip Teisybės Ißguldymů, o Tu ir pats iß Patyrimo żinosi, kad tokie Dalykai prie Kamarôs Rokundo niekubudu nepritinka.“

„Je, aß juk nieką daugiaus nesakau, kaip tikt tiek, kad tas Zmogus nu tů ßimtą Doleriů, kurius jis per Metą gauna, negal gyws buti, o kad jis Akis per placzey atdaro, tay Kupczei sawo Kolytas użdaro.“

„Ar jau wėl wieną Priezodi? Ar ir żinai, Jonai, kas Gywastis yra? Gywastis yra, je Gywastis yra toktai, nu ko Zmogus gyws yra. Ale kaip? tay yra tikrasis Dalyks. Kunigaikßtis gůdziasi, kad jis negalys gywu buti, Feldmarßals negal gywu buti, Karo-Rotponis negal gywu buti, Wartů Naßėjas negal gywu buti, o rasi ir Tu nu tů deßimt Doleriů, kurius aß Taw per Metą důdu, negali gywu buti. Tai yra man gers Gywastis, kurs galiausey ant tôs Dumôs ißeina: mes turime Priegawėjeis pastoti! Kad aß Tawę per Wartů Naßtininką praminczian, o toktai juk Tawo didziausis Welyjimas yra, tay Tu juk ir negalėtumbei gyws buti.“

„Beje, Pons Karo-Rote, ale tada aß juk geresniôs Progôs kaip dabar turėczian, sawo penkis Umus wartoti. Kad aß tada sawo Akis tikt wieną Syki per Dieną teuzdarau, tay aß daug geriaus stowjůs, kaip kad aß jes prie Jusů Dieną ir Nakti atwiras laikau.“ —

„O tikt, Tu man ant Zodzio gali wierykti, Tu tikt negalėsi gyws buti. Karalus girdėjo Kartą, kad Darżininko-Waikins gůdės, jis negalys gywu buti. Jis ji po to Darżininku karalißkojo Dwaro padare; wienok jis ir dabar negalėjo gyws buti. Jis kaip Sėkretiers i Darżů Kancliją (Naßtinyczią) parėjo, dar jis negalėjo gyws buti. Galiausey pastojo jis wyriausiu Użweizdu wisů Darżů ir Linksmybės-Paloczių; o dabar Walbons dumojo, kad jis tikray gyws galėsęs buti. Ak ne, Bobs, teip jis Wardu buwo, laikės dabar Karėtas ir Kutßerius, jis turėjo Pulką Tarnů, czesnawojo ir ßpielawo aukßtay, kad jis didzius Lyweriawimus buwo turėjęs; o kaip jo Pons ji dabar paklause, ar jis gyws galys buti, tay jis sekantyji Atsiliepimą dawe: Ak, maloningiausis Pone, Waldżia praßo ßioj Dienoj tiek daug; tiek daug Apstingumo ant reikalingujů Daiktů priewalu yra; Zmones tą menkoj Garbėj telaiko, kurs ne teip gywen, kaip kad jo Stonui pripůla; Moteres yra labay brangios Lėles, o Kudikei, kad aß jus pagal mano Stoną użauginti noriu, praßo tiek daug, kad negalims Daikts, je tikray negalims Daikts yra, Intendantu budams su dum Tukstanczlu Doleriů ißeiti. — Aß noriu su Tawim susilygti, Jonai, Tu ir Bobs arba rasi ir dar Pons von Bob pastotumbei, kad Tu tikt pirma kelis Metus Wartů Naßtininku butumbei buwęs.“

„Tai beje ant Ißbandymo pareitu, Pons Karo-Rote. Wienok tay juk per użpeczwietyta Teisybę galime laikyti, kad, jey Wartů Perżiurėtojo Pati jůdą Mientelukq gal neßioti, tay mano busenczejei Paczei kaip Wartů Naßtininkei menkiausey Menteluks iß Szilků pripůla.“

„Teipjau ir Bobs dumojo. Ar Tu ale ir rasi żinai, ką jis sake, kaip jis Cuktużėj nu sawo Rankôs Darbo misti turėjo? Ar aß ne powisam paiks Zmogus esu buwęs, sake jis, kad aß wisudidziausius Paikuczius ir Narus saw per Pawyzdzius ißsiskyriau! Aß todėl mislyju, mano miels Jonai, kad Wartů Perżiurėtojo Pati půßės, tay Wartů Naßtininko Pati gana Proto tur turėti, teip gywenti, kad ji su sawo Turtu gal ißeiti. Tu geriausey padarysi, kad ant Walandôs dar neżanysis. Nės iß Tiesôs, Moteres yra daug Kartů tos, kurios Wyrus i Cuktużę pargabena; o Tu ir ßeip tėnay lengwey nukakti galėtumbei, kad per tankey Akis użdarytumbei.“

„Ak Pons Karo-Rote, su tům dar yra Czėso. Kam Karalus Urėdą důda, tam důda jis ir tiek, kad jis ißmisti gal; uż tai rupina Teisingumas ir Dawadas, o wisuwyriausis Daiks prie to yra jo Padabojimas ant sawęs patiês; nės kas prastą Algą důda, tas ir prastą Tarną tetur.“

„Dabar ale man ney Zodi toliaus nekalbėk, aß neb' noriu tokius Zaunyjimus begirdėti! Tawo Brolis yra Giefnėris i traukia tris Kartus per Nedėlę Warpus

Mosteicziuse, 5. Aug. Po Mēnesiû ilgôs Gēdrôs, kuri irgipat žemjausei Lankai priegadinga pradējo pastoti, kadangi Ropucziû Dirwos bey Glûsnes dēl jôs jau labay pawargusios buwo, parējo wakar Pētû Laike nu Perkunijôs palydētas didis Lytus, kursai umay Daržus, Laukus bey Piewas po Wandeniu pawerte, ant Giliukio ale tikt menkam Czēsui, kadangi išdžiuwusoji Zeme Wandeni greitay susurbe. Lytus kokiôs ¹/₈ Myliôs Platume podraug su Kruša parējo, kuri nu Sziaurwakarû ant Pētrycziû linkay traukēs ir ypaczey ant prinokusujû Awižû- bey Miežiû Laukû didžę Iškadą padare. Naßytojis ßitû Eiliû mate Wakare wieną Awižû Lauką, ant kurio menkiausey ketwirtoji Grudû Dalis nu Krußôs išmußta buwo. Krußa daug Wietose teip storay gulējo, kad ji dar po keliû Adynû su Sziupele į Kruwą surausama galējo tapti.

Sztalupēnuse, 11. Aug. Sziczion walnai pastojusei Burgemistro Wietai yra ikißiol 63 Prisimaldawimai parēję.

Labgawoj, 10. Aug. Pirm keliû Dienû wienoj ßwiežey papjautoj Kiaulēj Mēsininko Sz. ßiczion Trikynai atrasti tape. Tay jau ketwirtoji Kiaule yra, kuri ßimet prie to paties Mēsininko kaip trikynûta išrasta tape.

Klaipēdoj, 9. Aug. Kaip Ropudes ant musû Nedēlēs Turgaus umay teip labay pabringusios buwo, kad 5 Lyteriû Macziuš su 40 iki 50 Pf. užmokamas tape, parējo Subatôs Wakare wiena didi Zwejû Walte su Roputimis ir apsistojo pas teip wadinamaji Zwejû Wallgumą [netoly Szyporiû Szuilēs] prie Krašto. Weikey wisur žinoma pastojo, kad czionay 5 Lyteriû Macziuš tikt 25 Pf. tekaßtojas ir dabar wos wierytinu Budu Pirkējû Szimtû Szimtai kaip po kokio didžio Bado susibēgo ir padurmay tą Walczę apstojo, kuri po keliû Adynû wiso sawo Lodawimo walna pastojo. Kožnas, kurs ne su Gwolta prie Krašto weržēs, buwo sawo Teisybę prapuldęs; didis Dyws yra, kad prie to didžiojo Susikimßimo ne kas į Wandinį nuwirto. Szendien Roputes ant Turgaus ale jau daug pigiaus perkamos buwo, butent po 2 Markiu už Szepeli; Wyßnes yra su 10 Pf. už Lyterį užmokamos.

— 11. Aug. Ant kokiû priegadingû Ekspērimentû Kartais beßpeliûdami pareina, tay nesenay ant ne menko Išgasczio wieno ßiczion gywenanczio Kapteinio Famylija patirti turējo. Mažoji Dukterike, nu jôs Draugalkôs paprašyta buwo, kad mažą Akmeneli į wieną Ausį įsikištu ir potam drutay ßnypßtu, tay Akmenelis pro Nosę laukan išpulsęs. Ta mažoji Mergaite tai Rodai paklusio ir Akmeneli teip toly į Ausį įsikißo, kad jo Attolinimas ney Kudikiui, o ir ney Gimdytojiems nepasiseke. Dabar galimēs Baimę Gimdytojû mislytis, kaip ir pawadintasis Liēkorus po ilgôs Procēs sake, kad wiskas uûprosna esą, kadangi Akmenelis jau iki widûjôs Ausiēs nusistumęs ir aplink ji Ausiēs Widus paputęs buwo, teip kad wirßûjôs Ausiēs Nupjowimas kaip powisam reikalingas pasirode. Kaip nusiminusieji Gimdytojei jau ant to gatawi pasidarę buwo, kad jû mylimasis Kudikis sudarkytas butu, Liekorus sawo Bandymus dar Syki atkartojo ir ant didžio Gimdytojû Džiaugsmo Akmens Išgawimas be Pjowimo galausey dar tikt pasiseke.

Szwartnortēj, 8. Aug. Su Parkeliawimu Pono Komercienroto Beckerio iš Karalaucziaus yra naujas Gywastis į Bagariawimo Darbą parējęs. Penki Bagarai dirb į Sziaurę linkay, keli kiti į Pētus nu Szwartnortēs linkay. Užwakar parējo su Dampßiepiu „Kondor“, kursai dabar tankey pasiwēlûja, kadangi Wandû Upēje labay žemay stow, didis Skaitlus Darbininkû musû Bagariawimams. Szale tû Darbininkû parējo ir gers Skaitlus lietuwißkujû Gaspadoriû, kurie kaip pasiturentis Ukininkai išpažystami tape, ant wakar ßwestosēs auksinosēs Swodbôs wieno czionay gywenanczio lietuwißko Poro.

— 9. Aug. Szendien anksty trys jaunos Mergaites Jurose besiplaukydamos beweik nuskendusios butu. Dēley tankiojo Wējo Kreipimo Inros labay sujudusios ir Apaczioj macni Sriowē pasidariusi buwo; dēl to ir buwo padawadyta, kad Motrißkoses tikt po dwi turējo plaukytis. Prie Plaukymo wiens Pors persiskyre ir wienai Mergaitei prie Wirwēs prisitwērus antroji walnay plaukēs. Umay Jûra jei Zeme po Kojomis paplēße ir ji dabar nu Wolû ßen- ir tenlink mētliojama buwo. Dwi kiti Zinponi išpažino tą Priegadą nubēgo prie Grimstanczios ēs, sugrēbe ję ir ištrauke laukan, koktai su pacziû Gywastiēs Priegada nusidawe. — Iš wiso dabar czionay 741 Swecziû užsilaiko. Szwartnorte dabar kaip Maudymo Wieta wisur pagirta yra pastojusi; nēs Swecziai iš wisû Daliû Wokietijôs susieina, keli išgipat Kairo (Egypto Zemēj) yra atkeliawę.

Nu kurßißkosēs Kopôs, 10. Aug. Pagal Kuntraktēs Išsiderējimus turējo Bažnyczios Budawone Nidoj teip toly buti pagatawyta kad 15. ß. M. jau Stogo Sparus butu galima įstatyti pradēti; wisi ßitie Surokawimai ale n'išpildyti pasiliko. Kaip jau Kartą minēta, wiens Waltēs Sziporus pas Pilkopius su Budawonēs Priwolimis į Nepalaimą parējo. Dabar yra pilnas Waltēs Lodawimas, iš 15000 Plytû pasidarąs, pas Ysę nugrimzdęs. Kadangi Plytos iš Klein-Muhr pas Allēs Upę pareina, o Wandû Upēse labay sekley ßę Wasarą stow, tay iš to Budawonēs Užbaigimas wis toliaus į Ilgį nusitesa. Prieß tokius Atsitikimus ale ir geriausis Budawônēs Mistras juk nieką neisteng ištaisyti. — Po ilgo Tykumo Nedēldienēs Wakarą ant Jurû didis Szturmas pasikēle, teip kad daugiuseji musû Zwejû Namēj pasilikti turējo; tûlasis, kurs Wējo neatbojo, su sudraskytais Zegleis weikey Namon sugryžo.

Nu Maskoliû Rubežiaus, 8. Aug. [Brangus Arklys.] Wiens Ukininks prie Lenkû Rubežiaus nusipirko, kaip „Sztalupēnû Ceitunga“ praneßa, Lenkuse wieną Arklį už 60 Doleriû, pirmkol dar Išgabenimo-Uždraudimas nu Maskoliû Pusēs atmestas buwo. Preke n'esanti per aukßta buwusi, wienok kaip ējo tam Arklio-Pirkējui? Pirmkol jis Prusû Rubežiu atsiekęs buwo, tape jam tas Arklys nu maskolißkû Urēdininkû atimtas; jis pats su sweika Nugara ßalin paeiti gawo. Tas Gywolis prie maskolißkosēs Muito-Wyriausybēs už aukßcziausę Prekę pardûtas tape, Arklio Pirkējas per wieną Kupczelninką tą Arklį atgalpirkdino ir už jį apie 200 Rubliû užmokējo. Teipo tas Arklys jam kokius 570 iki 580 Mk. kaßtawo. Kaip Apturētojis ale dabar tą wēl atgautaji Gywolį per Rubežiu įgabenti bande, tape jis nu prusißkû Urēdininkû suimtas ir jo Arklys pardûtas. Dabar jis jį atgalnebipirko. Kadangi už tą Gywolį Muitas nebuwo užmokētas, tay tam Negilukingamjam ßale pasidariujû Kaßtû ir dar sunke Korawone uždedama bus.

Jis tur taigi Urēdą; o dabar jo Urēdas ji ir išmaitinti gal? Tay butu išgastingas Daikts. Kad Tarnai, kurie wisas Adynas Dienôs Laike, o kitas dar ir Naktyje sawo Ponui tarnauja, nu sawo Pono praßo, kad jis jiems pagal tą Stoną, į kurį jis jus įstato, gywenti dûtu, tay yra jû Prašymas teisingas. Wienok, kad tas Wyrs, kurs jam kas Mēnesį wieną Porą Kurpjû pataiso, tûjau nu ßitû dwylika Kurpjû gyws nor buti, tay niera ištriwotinas Daikts.“

„Girdēkit, Pons Karo-Rote, mano buwusysis Pons, wiens Burgemistras teipjau kalbējo. Nu ko, sake jis pirmnykßcziamjam Prēzidentui, turiu aß, tur tiek dang Rotponiû gywi buti? Mes n'esame, kaip tulasis Pulks Algą gaunancziû Tarnû, prastiems Pasilaikymams ant Szērimo padûti. Ak ne, Miestai iß senû Czēsû powisam kitokius Dawadus yra turēję. Jie išsiskira pasiturenczius Wyrus per Burgemistrus ir praßo nu Rotponio, kad jis nu jo Stropumo gyws butu. Jie atsilygina prieß jus su Garbēs Išrodymu bey Meile. Tai yra jû Algą, wieną Metą kaip kitą, ir geriausoji Alga kožnam wertingam Wyrui. Didieji Ponai yra negerai padare, kad jie wisiems prastesniesiems Pasilaikymams wienat Algą gaunanczius Tarnus yra prisiēmę, kurie wisi gûdžias, kad jie negalentis gywi buti ir nežinantis, kaip jiems reikia gywais buti. — Ant Walandôs jiems ßitie Tarnai Naudą ant Naudôs esantis sugabenę, ale galiausey jie ir wēl Naudą po Naudôs ßalin paimantis, ir Pons ne daugiaus turys, kaip jis kad pirma esąs turējęs. Jiems ale toktai nieką n'išsadyja, kadangi jie Kartais ßlekcziausius Zmones per sawo Tarnus prisiimantis ir tada sawo Tarnus per wisus kitus iškelantis, o tus, kurie tikt Meilę bey Zegnonę sawo Draugmiesczioniû teturentis, per Mierą nustumantis. Musû Birgeliû Rotoj tiera wienat garbingi ir pasiturentis Wyrai prie Urēdû prileidžiami. Tarnû Szlužbos yra kaip tokios Naštos įžiuramos, kures kožnas pagal sawo Dawadą ant sawēs drauge tur užsiimti. Nieks Algôs negauna. Algôs-Dawimas prigul apatiniems Tarnams, kurie ney jokiôs Daliēs prie musû Garbēs netur. O apatinius Tarnus, ypaczey apatini Vogtą bey Wartû Perziurētoji mes tikt ant menkôs Algôs testatome, jeib ßitie Zmones ne per daug Czēso ant Mislynējimo turētu, bet prie Kasimo, Werpimo bey Dirbimo užmirßtu, kaip labay jie Birgelius kirpti galētu, kad jie dabotingiausey Wiską perjēßko ir Mazgelius prie Mazgo padaryti norētu. Jey tokie Zmones tiek daug Algôs turētu, kad jie iš to misti galētu, tay jie pateikaujanczeis Szpionais pastotu ir ne už Wisû Gerą, bet tikt už sawo pacziû Kolytą terupintûs. Teip sake mano pirmnykßtysis Pons Burgemistras, pasimirusiamjam Prēzidentui. O aß nu ano Sykio wisuczēs welyjaus pasiturencziu Wyru buti, tay yra tikra Tiesa.“

„Ar Tawo Miße ant Galo yra Jonai? Na, tay eik ir sakyk Wartû Naßtininkui, kad Karalus jį sawo Malonēje iš Szlužbôs atstate ir Tawę į jo Wietą įstatydino . . . . .“

Kas buwo palaimingesnis už Joną? Jis pastojo Wartû Naßtininku ir negalējo gyws buti. Jis apsižanyjos su Ziuponēs Karo-Rotēnēs Kamarôs Jumprawa ir dar negalējo gyws buti. Jis kasdien Akis du Kartu uždare, ir tikt negalējo wisus tus Szilkû Mentēlukus, kurius jo Pati pirko, užmokēti. Ji apgawo sawo Wyrą ir to n'atbojant ir ji tikt negalējo gywa buti. Judu abudu į Cuktuzę parējo. Dabar judu galējo gywu buti.

Für die Redaktion verantwortlich: G. Raudonus in Tilsit. Druck und Verlag von J. Reyländer & Sohn in Tilsit.